

Утвърдил: .....
/ .....
Декан на ФСлФ/

Утвърдена от ФС на ФСлФ
с протокол № ..... / .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ФАКУЛТЕТ ПО СЛАВЯНСКИ ФИЛОЛОГИИ

Специалност: Руска филология

Бакалавърска програма (код и наименование):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

(код и наименование)

ЕЗИКОВА КУЛТУРА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Преподаватели: доц. д-р Красимира Алексова, доц. д-р Марина Джонова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспитиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	10
	Доклад/Презентация	10
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2
№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката

1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	10
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20
3.	Портфолио	
4.	Тестова проверка	20
5.	Текуща самостоятелна работа /контролно	20
6.	Изпит	30

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът има за цел да задълбочи познанията на студентите за книжовноезиковата норма на съвременния български език и да усъвършенства уменията им за прилагането на тази норма при създаване и редактиране на различни типове текст. Учебното съдържание е изцяло съобразено с промените в българския правопис и пунктуация, отразени в *Официален правописен речник на българския език* (2012 г.).

В курса се представят правоговорната, правописната и пунктуационната норма на българския книжовен език, както и най-честотните отклонения от нея. Участниците в курса ще задълбочат уменията си да прилагат правилата на българския книжовен правопис и пунктуация, ще усъвършенстват уменията си за устно общуване в разнообразни сфери и ситуации с различна степен на подготвеност и официалност, а освен това ще имат и възможността сами да анализират и оценяват динамиката на процесите в писмената и в устната реч. Включени са задачи, свързани конкретно с подготовката на бъдещи преподаватели в предучилищната и в началната училищна степен на българското образование

Студентите получават електронни материали: презентации в PowerPoint или в PDF формат, включващи основните теоретични знания, правила и норми, които се представят в рамките на всяко семинарно занятие, както и тестове за контрол и самоконтрол.

Предварителни изисквания:

Овладени основни познания за книжовната правоговорна и правописна норма.

Умения за наблюдения и най-обща оценка на актуалната устна и писмена езикова практика.

Очаквани резултати:

Задълбочаване на знанията за книжовноезиковата норма на съвременния български език

Изградени трайни умения за прилагането на тази норма при създаване и редактиране на различни типове текст, както и за оценка на актуалните прояви на отклонения от нормата в писмената и в устната речева практика.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Книжовен език и диалекти. Норма и кодификация. Правописна и правоговорна норма. Езикова култура	2
2.	Фонетична и графична система на българския език. Особенности на българския правопис	2
3.	Редукция на гласните. Ятов преглас – правила и отклонения. Йотация.	2
4.	Изговор и правопис на съгласни	2
5.	Правоговорни норми и отклонения от тях	2

6.	Слято, полуслято и разделно писане	2
7.	Употреба на главни и на малки буква.	2
8.	Особености на категорията число при имената. Бройна форма при съществителните имена от мъжки род.	2
9.	Правописни и правоговорни особености, свързани с членуването на имената.	2
10.	Правописни и правоговорни особености при употребата на местоименията (кой/кого, който/когото, някой/някого, мой/свой и др.) и числителните.	2
11.	Особености при употреба на нелични глаголни форми. Съгласуване при формите за учтивост	2
12.	Принципи на българската пунктуация. Пунктуация на простото изречение – еднородни части, вметнати думи и изрази, обособени части.	3
13.	Пунктуация на сложното изречение	3
14.	Графично оформяне на текста – оформяне на абзаци, употреба на буквени и небуквени знаци в текста (цифри, кавички, дефис и т.н.)	2

Изпит – многокомпонентен писмен изпит върху всички теми от учебното съдържание, свързани с прилагането на книжовноезиковата правописна норма

Библиография

Основна:

Официален правописен речник на българския език. София: Просвета, 2012.

Алексова, Кр. Промените в правописа и пунктуацията: Български език. София, ПОНС, 2013 г.

Мавродиева, Ив. Академично писане. С, 2005.

Мавровиева Ив., Й. Тишева. Академичната комуникация. С., 2010.

Мурдаров, Вл. 99 езикови съвета. С., 2001.

Мурдаров, Вл. Още 99 езикови съвета. С., 2001.

Ницолова, Р. Съвременна българска пунктуация. С., 1989.

Пашов, П. Практическа българска граматика. С., 1989. (или разширеното издание *Българска граматика*).

Пашов, П., Хр. Първев. Българският правоговор. С., 1996.

Радева, В. По някои въпроси около езиковата ни култура. – В: Отговорността пред езика. Шумен, 2001.

Радева, В. Основните правописни принципи и фонетичните закони в съвременния български език. В: Книга за българския език. С., 1997.

Тишева, Й. Дачева, Г., Ангелова, Т. Българският език – трудни въпроси, лесни отговори. София: Издателство „Стандарт“, 2004.

Допълнителна:

Брезински, Ст. Езиковата култура, без която (не) можем. Пловдив, 2004.

Виденов, М. Езиковата култура на българина. С., 1995.

Влахова, Р., Г. Дачева. Успех на матурата по български език и литература. Тестови задачи и езиков справочник. София: Понс, 2008.

Джонова, М. Правилни ли са конструкциите от типа *развива се знания и умения*? Бизнес секретар 4, 2010, 14-15.

Пачев, А. Езиковите общности в условията на европеизация и глобализация. С., 2006.

Чакърова, К., П. Костова. Феноменът стилистична грешка. Пловдив, 1999.

Съставил: доц. Кр. Алексова

Учебната програма е приета с решение на катедрен съвет на Катедрата по български език, ФСФ с протокол № 1/ 10.01.2017 г.